

Съвсем накратко за църквата „Покров Богородичен”.

[Bogolyubovo.jpg](#)

[Bogolubovo_Pokrova_11_10_2003.jpg](#)

Църквата е един изключителен паметник на архитектурата, за който не съществува прототип – или по-скоро не е запазен по причини, които ще станат ясни на читателя след прочитането на тези кратки бележки. Външният му вид не само че е наподобяван хиляди пъти, но поставя началото на един нов архитектурен тип в църковното строителство на Русия, при което обаче нито едно от копията не постига нито изяществото на формите и пропорциите на оригинала, нито неговото техническо изпълнение. А съвсем да не говорим за релефите на фасадата, за които също липсват каквито и да е примери в цялата история на руското изкуство. Църквата е включена на едно от първите места в списъка на паметниците на световното изкуство на ЮНЕСКО.

А ето и какво казва за нея Игор Грабар, считан в Русия за най-големият експерт по старото руско изкуство:

„...Церковь Покрова на Нерли близ Владимира является не только самым совершенным храмом, созданным на Руси, но и одним из величайших памятников мирового искусства...”

Единственото сведение за строежа на църквата се съдържа в Житието на Андрей Боголюбски, в което се споменава, че църквата била построена в памет на загиналия [във войната срещу Волжко-Камска България през 1164 година] син на великия князя, Изяслав

Андреевич. Старата дореволюционна руска научна литература споменава за разни предания, свързани със строежа на църквата, в които се говорело, че строителите били пленници/роби, доведени „от Булгар”, от където произлиза също и камъкът, от който са издялани релефите. Естествено, съветската наука отрича, а в повечето случаи дори не споменава нищо за такива „неоснователни” легенди. А се казва дори, че имало „палеографически” (sic!) изследвания върху камъка, които опровергавали такива твърдения – едно от тези изследвания, което „доказва”, че такъв камък се среща „под Москва” е публикувано в съветското списание «Природа», № 9, 1972. с. 48-55 и в интернет:

<http://rusarch.ru/florensky1.htm>

„Научните доказателства”, естествено, не могат да бъдат оспорвани, още повече, че не се споменава в тях за каменно строителство във Волжко-Камска България, използвано там предимно за монументалните сгради. Но изследването на сходните камъни от Подмосковието не може да обясни защо „руските майстори” не са проявили и на друго място своето майсторство, а само при този уникален „руски” паметник. Като не може да се отговори на въпроса за строителите и каменоделците, участвали при строежа на църквата, съветските автори предпочитат да припишат този строеж на майстори от Средна Европа, без да могат да конкретизират и това свое предположение. Във всеки случай то е по-удобно от приписването на строежа на българи.

Някои допълнителни информации за тази църква, които обаче не отговарят на поставените от Торбеш въпроси се дават руската Википедия:

http://ru.wikipedia.org/wiki/Церковь_Покрова_на_Нерли#cite_note-2

* * *

Забележка

Към моите бележки за църквата „Покров на Нерли“ бях приложил и албум с фотоснимки с размери над 90 мб. Това прави невъзможно препращането му по пощата, но известни представи за паметника могат да се получат от приложените линкове, но също и при задаването в Гугъл на въпрос по темата за църквата и илюстрации.